

1. 🏠 Projekto pristatymas: Bendruomenės valdymas

Problema

Kaip užtikrinti, kad **visi** būtų išklaustyti?

- Teisingi sprendimai
- Naudinga daugumai

Šiandienos bendruomenėse, pradedant mokykla ir baigiant šalies valdymu, nuolat kyla klausimų, kaip užtikrinti, kad visi jaustųsi išklaustyti ir kad priimami sprendimai būtų teisingi bei naudingi daugumai. Svarbu rasti būdus, kaip įtraukti visus bendruomenės narius į sprendimų priėmimo procesą, kad būtų atsižvelgta į skirtingas nuomones ir poreikius.

Iššūkis

Sukurkite **valdymo modelį**:

- Klasės bendruomenei
- Mokyklos bendruomenei

Mūsų iššūkis – sukurti trumpą, bet veiksmingą valdymo modelį, kuris atspindėtų šiuolaikinius etikos ir teisingumo principus. Reikia sukurti valdymo modelį, kuris būtų pritaikytas konkrečiai bendruomenei, atsižvelgiant į jos dydį, narių įvairovę ir specifinius poreikius.

Atėnų palikimas

Ką **perimti** iš Atėnų?

Ką **pakeisti**?

Senovės Atėnai davė pasauliui demokratijos idėją, tačiau net ir ten ne visi gyventojai turėjo pilnas teises. Turėtume įvertinti, kokius Atėnų demokratijos elementus galime pritaikyti šiuolaikinėje bendruomenėje, ir ką turėtume pakeisti, kad sistema būtų teisingesnė ir įtraukesnė.

Vertinimo kriterijai

- Atėnų principų **panaudojimas**
- Šiuolaikiškumas ir **etika**
- Modelio **veiksmingumas**

Mokytojas vertins, kaip mokiniai panaudojo Atėnų demokratijos principus, ar modelis atitinka šiuolaikinius etikos standartus, ir ar jis yra veiksmingas valdant klasės ar mokyklos bendruomenę. Bus atsižvelgiama į tai, kaip modelis užtikrina visų narių įtraukimą ir teisingą sprendimų priėmimą.

2. 📖 Atėnų demokratijos principų aiškinimas

Demokratijos gimimas

Senovės Graikija – demokratijos lopšys.

Polis – bendruomenės valdymo paieškos.

Senovės Graikija laikoma demokratijos lopšiu, čia gimė pirmosios demokratijos formos. Polis buvo senovės Graikijos miestas-valstybė, kurioje buvo ieškoma bendruomeninio valdymo formų.

Valdymo būdai

- Tironija
- Oligarchija
- Aristokratija
- Demokratija

Senovės Graikijoje egzistavo įvairūs valdymo būdai: tironija (vienvaldžio valdymas), oligarchija (nedaugelio valdymas), aristokratija (kilmingųjų valdymas) ir demokratija (liaudies valdymas). Šie valdymo būdai skyrėsi nuo Rytų civilizacijų.

Demokratijos kūrėjai

- **Solonas**
- **Kleistenis**
- **Periklis**

Solonas, Kleistenis ir Periklis laikomi demokratijos kūrėjais, nes jie įgyvendino reformas, kurias leido piliečiams dalyvauti valdyme ir priimti sprendimus.

Sąvokos

- Antika
- Aristokratija
- Demagogija
- Demokratija

Antika – laikotarpis Europos istorijoje, prasidėjęs nuo Senovės Graikijos ir Romos civilizacijų. Aristokratija – valdymo forma, kai valdo kilmingieji. Demagogija – politinė taktika, kai siekiama paveikti žmones emocijomis ir melagingais pažadais. Demokratija – valdymo forma, kai valdžia priklauso piliečiams.

Sąvokos (1)

- Despotija
- Oligarchija
- Oratorius
- Pilietis

Despotija – valdymo forma, kai valdo vienas asmuo, turintis neribotą valdžią. Oligarchija – valdymo forma, kai valdo nedaugelis. Oratorius – žmogus, kuris moka gražiai ir įtikinamai kalbėti. Pilietis – žmogus, turintis tam tikras teises ir pareigas valstybėje.

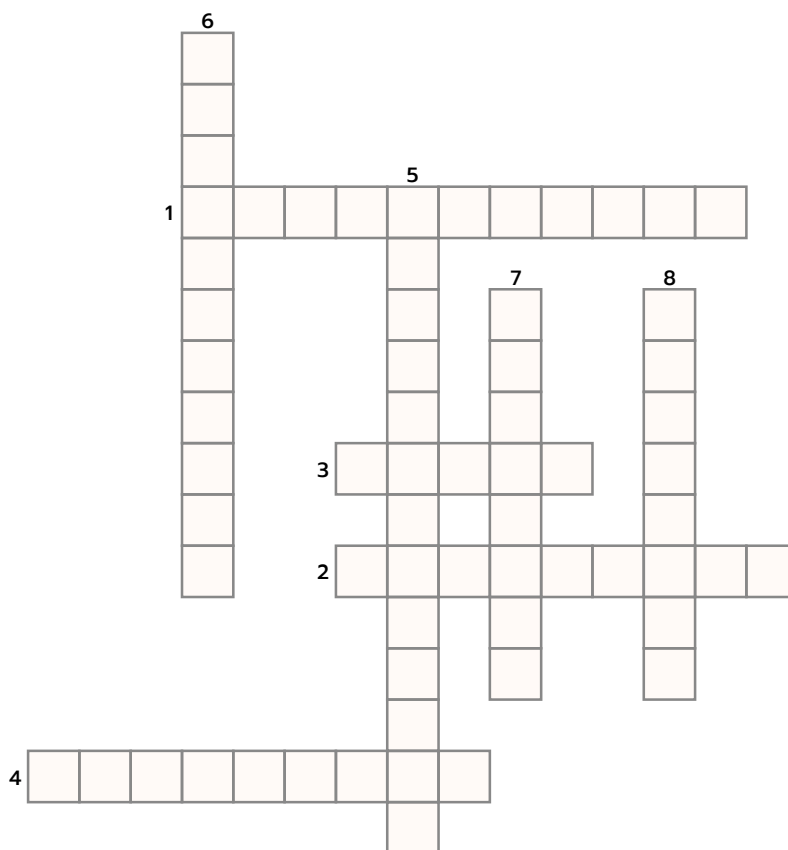
Sąvokos (2)

- Polis
- Tironija

Polis – senovės Graikijos miestas-valstybė. Tironija – valdymo forma, kai valdo vienas asmuo, užgrobęs valdžią jėga.

3. 🧩 Išspręsk kryžiažodį. Atsakyk į visus pateiktus klausimus.

Valdymo forma, kurioje
1. valdžia priklauso turtingiesiems.
Žmogus, kuris
2. moka gražiai ir įtikinamai kalbėti.
3. Miestas-valstybė Senovės Graikijoje.
4. Vienvaldžio tironiško valdovo valdymas.
5. Kilmingųjų valdžia.
Valdymo forma,
6. kai valdžia priklauso liaudžiai.
Asmuo, turintis visas
7. valstybės teises ir pareigas.
Vienvaldžio valdovo
8. valdymas, dažnai įsigalėjęs jėga.

4. 🧩 Atėnų demokratijos bruožų analizė

Grupinė užduotis

Tikslas: išanalizuoti Atėnų demokratijos bruožus.

Laikas: 10 minučių

Darbas grupėse

Šios grupinės užduoties tikslas – išanalizuoti pagrindinius Atėnų demokratijos bruožus. Mokiniai dirbs grupėse, kad aptartų ir įvertintų, kokie aspektai lėmė Atėnų demokratijos unikalumą ir svarbą. Užduočiai skiriama 10 minučių.

Bruožas (1)

Tiesioginė demokratija: **piliečiai patys balsuoja** dėl įstatymų.

Tiesioginė demokratija reiškia, kad Atėnų piliečiai turėjo tiesioginę galią dalyvauti įstatymų leidybos procese. Jie patys balsuodavo dėl įstatymų, skirtingai nuo atstovaujamosios demokratijos, kurioje renkami atstovai.

Bruožas (2)

Piliečių teisės: **laisvė kalbėti** ir dalyvauti politikoje.

Atėnų piliečiai turėjo tam tikras teises, įskaitant žodžio laisvę ir teisę dalyvauti politiniame gyvenime. Tai leido jiems reikšti savo nuomonę ir daryti įtaką valstybės valdymui.

Bruožas (3)

Piliečių pareigos: **dalyvavimas** kariuomenėje ir teismuose.

Be teisių, Atėnų piliečiai turėjo ir pareigas, įskaitant dalyvavimą kariuomenėje ir teismuose. Tai buvo svarbu užtikrinant valstybės saugumą ir teisingumą.

Kas galėjo dalyvauti?

Piliečiai: tik vyrai, gimę Atėnuose.

Tik vyrai, gimę Atėnuose, buvo laikomi piliečiais ir turėjo teisę dalyvauti politiniame gyvenime. Moterys, vergai ir užsieniečiai neturėjo šių teisių.

Kas negalėjo dalyvauti?

Moterys, vergai, užsieniečiai neturėjo teisių.

Moterys, vergai ir užsieniečiai neturėjo piliečių teisių ir negalėjo dalyvauti Atėnų politiniame gyvenime. Tai rodo, kad Atėnų demokratija nebuvo visiškai įtraukianti.